

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Житомирської області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Житомирської області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Житомирської області у II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують **значне зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців**. Очікується висока інфляція та девальвація національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують¹:

- **значне зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 75.0% (графік 1). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 48.7%;
- **високу інфляцію:** 83.3% респондентів очікують, що інфляція перевищить 20.0%, у цілому по Україні – 58.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають курс гривні до іноземних валют (відзначили 100.0% респондентів), витрати на виробництво та воєнні дії (графік 2);
- **девальвацію національної валюти стрімкими темпами:** знецінення гривні відносно долара США очікують 100.0% респондентів області. У цілому по Україні – 88.9%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 17.1%;
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 9.1%, у тому числі на зовнішньому ринку, але значно вищими темпами: баланс відповідей – «мінус» 75.0%. У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- **скорочення інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 28.6% та «мінус» 14.3% відповідно. У цілому по Україні – «мінус» 37.2% та «мінус» 34.7% відповідно;
- **помітне скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 33.3% (графік 4). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 29.0%;
- **стрімке зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей – 91.7% та 83.3% відповідно (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва більше впливатимуть проблеми з логістикою, попит на власну продукцію, ціни на сировину та матеріали (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції вищими темпами, ніж на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 81.8% та 50.0% відповідно (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також енергоносії (графік 5).

Усі респонденти області відповіли, що не планують брати банківські кредити (графік 8). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання та наявність інших джерел фінансування (графік 9).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 93.5%).

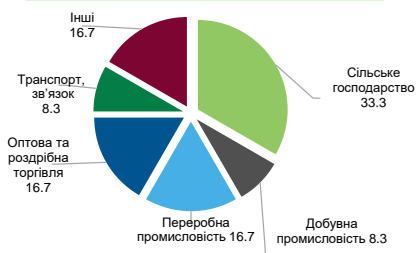
Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (графік 3). У цілому по Україні – «мінус» 28.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 14.3%;
- **підприємства області неспроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – «мінус» 8.3%.

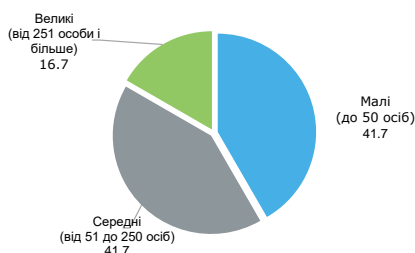
¹ Очікування підприємств області у II кварталі 2022 року не порівнюються з очікуваннями у I кварталі 2022 року (через нерепрезентативність вибірки у зв'язку з початком війни та передчасним завершенням опитування у I кварталі 2022 року).

Паспорт вибірки^{2,3}

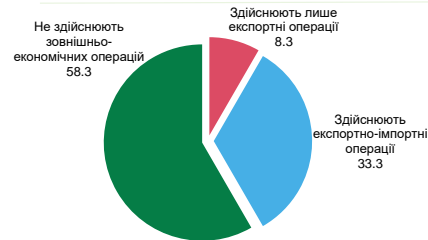
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

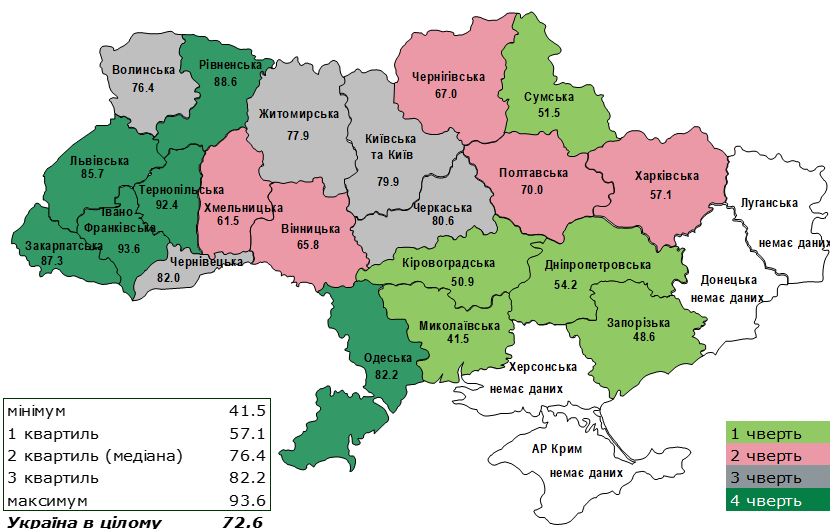

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 04–24 травня 2022 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями⁴, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Житомирської області щодо ділової активності (за складовими)

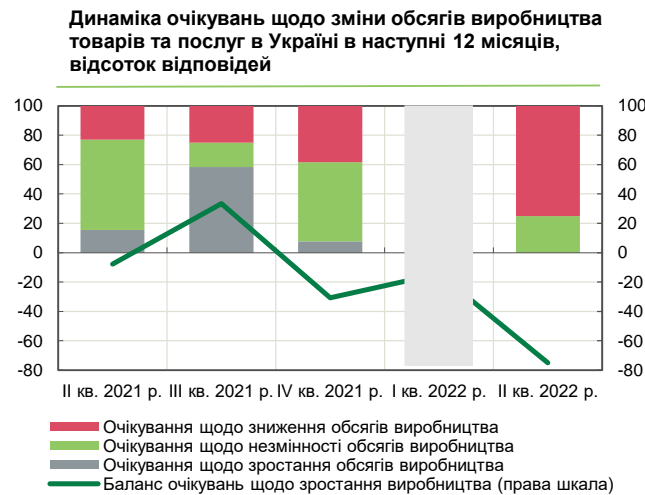
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	33.3	20.0	0.0		-25.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	7.7	66.7	0.0		-9.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	16.7	45.5	-8.3		-28.6
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	33.3	45.5	7.7		-14.3
кількості працівників	15.4	-7.7	0.0		-33.3

² Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

³ В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

⁴ Індекс ділових очікувань (ІДО) – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

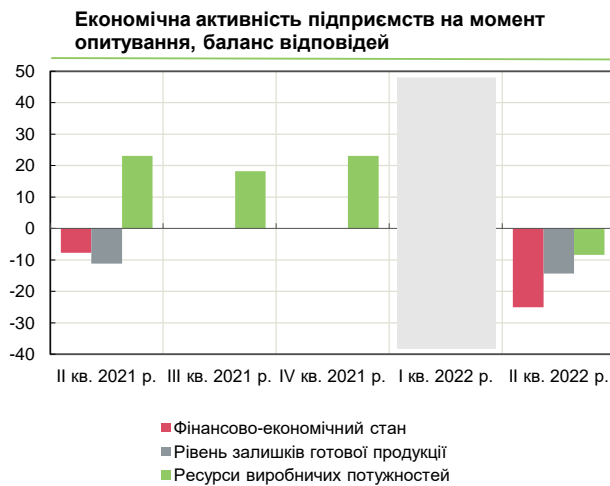
Графік 1

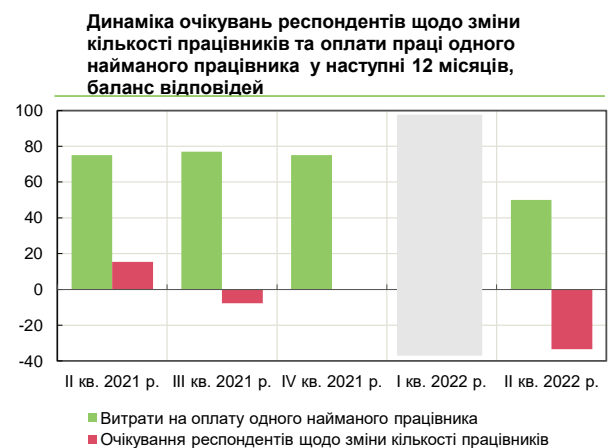
Графік 2

Графік 3

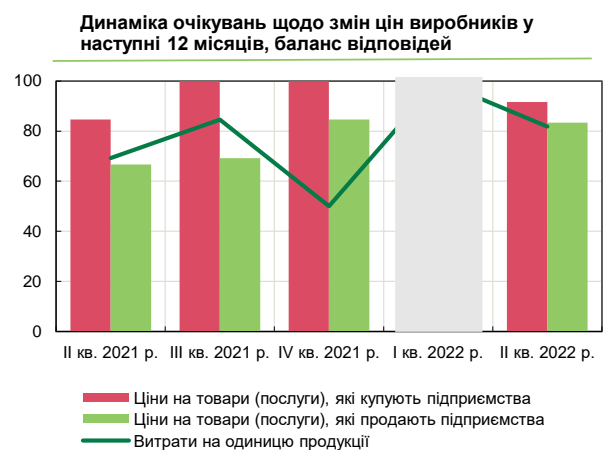
Графік 4

Графік 5

Графік 6

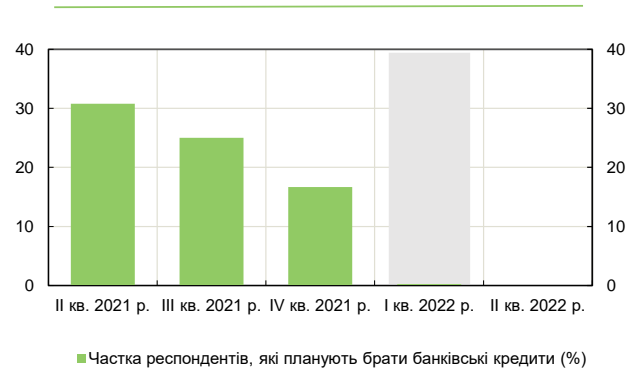
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

